

VOORLOPIG VERSLAG

Nr. 4

De vaste Commissie voor Justitie brengt over haar voorbereidend onderzoek van dit wetsontwerp het navolgende verslag uit.

De surseance van betaling is voor vele schuldenaren de laatste strohalm, waaraan zij zich vastklampen, indien zij voorzien, dat zij niet zullen kunnen voortgaan met betalen van hun opeisbare vorderingen. In feite is meestal reeds een faillissement aangevraagd en dient het verzoek om surseance van betaling slechts om de dreigende faillissementsuitspraak af te wenden.

Indien de rechtbank de voorlopige surseance van betaling uitspreekt, wordt terstond een bewindvoerder benoemd.

Deze bewindvoerder heeft tot taak om te zamen met de schuldenaar het bedrijf voort te zetten. De positie van de bewindvoerder is echter weinig aantrekkelijk. Ten einde een uitermate zwak bedrijf van een financieel debacle te redden, zijn meestal ingrijpende maatregelen nodig. De bewindvoerder kan echter slechts handelingen beletten, maar hij heeft geen enkele mogelijkheid om de noodzakelijke reorganisaties te effectueren zonder medewerking van de schuldenaar.

Terecht heeft de Minister voorgesteld om een rechtercommissaris bij een surseance van betaling te benoemen. De commissie vraagt zich alleen af, waarom deze benoeming facultatief gesteld wordt. Zou het ook niet gewenst zijn de positie van de bewindvoerder te versterken door hem de mogelijkheid te geven bij verschil van mening met de schuldenaar aan de rechtercommissaris ter beslissing voor te leggen het nemen van maatregelen, die de bewindvoerder nodig oordeelt en de schuldenaar weigert? Zelfs bij een goede verhouding tussen bewindvoerder en schuldenaar kan verschil van zakelijk inzicht funeste gevolgen voor de crediteuren hebben. Voor een vervaging van de grenzen tussen faillissement en surseance van betaling behoeft geen gevaar te bestaan.

Kan de Minister voorts mededelen, – zo informeerde de commissie – hoeveel surseances van betaling in b.v. de laatste 2 jaren met een akkoord zijn geëindigd en in hoeveel gevallen faillissement is gevolgd.

Is het de Minister bekend, dat een aantal surseances van betaling na verloop van de termijn, waarvoor deze is verleend, heel rustig verdwijnen, zonder dat een akkoord wordt aangeboden en zonder dat de schuldeisers zijn voldaan? Deze situatie kan ontstaan, doordat de schuldeisers wel bekend waren met de surseance van betaling, doch niet exact de expiratiedatum kenden noch daarnaar informeerden. Is het daarom niet gewenst in de wet een bepaling op te nemen, dat de rechtercommissaris b.v. een maand voor het einde van de surseance van betaling schuldenaar en bewindvoerder hoort, opdat nader maatregelen kunnen worden getroffen om de schuldeisers, zo geen verlenging wordt gevraagd en geen akkoord is aangeboden, ervan op de hoogte te stellen, dat de surseance van betaling eindigt?

Is het noodzakelijk de bepaling te handhaven, dat alleen de schuldenaar zelve surseance van betaling kan aanvragen? Een schuldenaar is menselijkerwijze altijd geneigd deze aanvraag uit te stellen totdat hij op de rand van een faillissement staat. Juist in het belang van de crediteuren kan het nodig

zijn de schuldenaar zo tijdig een bewindvoerder te geven, dat het bedrijf nog reële kansen heeft om te worden gered.

Hoewel bij vele rechtbanken reeds de gewoonte bestaat, dat de curator regelmatig verslag uitbrengt, kan de wettelijke verplichting van belang zijn.

Nu toch de Faillissementswet gewijzigd wordt ware het te overwegen nog enkele bepalingen in deze wet aan te passen aan in de praktijk gebleken behoeften.

Is het noodzakelijk om ook voor advocaten de stringente eis van een schriftelijke volmacht in de artikelen 218, 220 en 256 te handhaven? Deze bepalingen maken een uitzondering op de algemene regel, dat advocaten zonder schriftelijke volmacht voor hun cliënten mogen optreden.

Een curator, die een faillissement voor opheffing wegens gebrek aan actief voordraagt, heeft veelal aanmerkelijke werkzaamheden verricht. Hij zal immers slechts tot de conclusie komen, dat er niet voldoende actief is, nadat hij de gehele boedel heeft gecontroleerd. Herhaaldelijk komt het voor, dat de boedel aanvankelijk een redelijk actief schijnt te hebben, doch alle goederen – zoals later blijkt – tot zekerheid zijn overgedragen. De curator zal de juistheid van de akten moeten controleren. Desondanks staat artikel 16, lid 2, de rechtbank slechts toe hem de gemaakte kosten te vergoeden en heeft hij geen recht op salaris. Is het niet noodzakelijk hierin wijziging te brengen?

Voorts geeft een tweede zin van artikel 18 een schuldenaar bijna een vrijbrief om schulden te maken. Hij kan toch niet meer failliet gaan, als hij maar zorgt, dat zijn actief niet te openlijk bekend is. Als zijn faillissement eenmaal is opgeheven wegens gebrek aan actief, zal de volgende aanvrager tot in lengte van jaren moeten bewijzen, dat er thans wel actief is. Zou een beperking tot een aantal jaren niet noodzakelijk zijn, zo vroeg de commissie tenslotte.

Vele leden merkten hierbij nog op, dat de surseance van betaling een belangrijk middel is om, wanneer nog de kans bestaat dat een bedrijf levensvatbaar is, de dreiging van een faillissement te ontlopen. Het is duidelijk dat dit niet alleen van belang is voor crediteuren en debiteur, maar ook voor degenen die in het bedrijf werken. De benoeming van een rechtercommissaris is niet verplicht gesteld. Zou het geen aan-

beveling verdienen, zo vroegen deze leden, om juist in gevallen waarin de werkgelegenheid van velen op het spel staat, de benoeming van een rechtercommissaris verplicht te stellen? Dit kan belangrijk zijn ingeval bewindvoerder en schuldenaar zakelijk van mening verschillen, met name wanneer de positie van de bewindvoerder zou zijn verstevigd (zie het bovenstaande), maar ook indien de zakelijke inzichten van de bewindvoerder niet van dien aard zijn, dat zij een zo goed mogelijke bedrijfsvoering garanderen. In een dergelijke situatie zou de rechtercommissaris de bewindvoerder voor ontslag kunnen voordragen.

Aldus vastgesteld 23 november 1971.

GEELKERKEN
 WIEBENGA
 VAN SCHAİK
 WOLFF
 GOUDSMIT
 HAARS
 GEURTSËN
 ROETHOF
 VAN DER SANDEN
 HAAS-BERGER
 KAPPEYNE VAN DE COPPELLO
 STOFFELEN
 DE GAAY FORTMAN
 K. A. KEUNING
 G. M. P. CORNELISSEN.